

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/79/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615203232
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8615203232.9

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú P. V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpenú v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, dieťa rodičov - matky V.. Q. A., rod. V., nar. XX.X.XXXX, bytom T. ul. č. 8, XXX XX A., zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Andreja Garu so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava a otca P. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX S. č. XX, toho času bytom P. der V. XX/X, XXXX A., T., zastúpeného spoločnosťou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, za účasti prokurátorky Krajskej prokuratúry Prešov a za účasti Komisárky pre deti, o nariadení neodkladného opatrenia po skončení konania, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č.k. 2P/16/2015-2350 zo dňa 15.03.2019 takto

rozhodol:

I. M e n í uznesenie tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou P. V. v každom párnom kalendárnom týždni v piatok od 13,00 hod. do 18,00 hod., za asistencie psychológa občianskeho združenia Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, o.z., so sídlom Ševčenkova 21, Bratislava, IČO: 173 165 37, registrovaného MV SR VVS/1-900-90-374, v priestoroch tohto združenia na miestach určených týmto združením, vždy za asistencie určeného psychológa s tým, že týmto spôsobom bude otec oprávnený stretávať sa s mal. dcérou do 30.08.2019. V prípade vážnych dôvodov, pre ktoré by sa styk realizovať nemohol sú rodičia maloletej povinní minimálne 24 hodín pred realizáciou styku oznámiť okolnosti, ktoré bránia realizácií styku združeniu Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, o.z., so sídlom Ševčenkova 21, Bratislava, IČO: 173 165 37, registrovaného MV SR VVS/1-900-90-374. Matka je povinná maloleté dieťa riadne pripravené v určený čas odovzdať určenému asistentovi tohto občianskeho združenia v mieste sídla združenia. Neodkladným opatrením sa mení výrok II. rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 21CoP/20/2018-2337 zo dňa 07.02.2019, a to v časti určenia subjektu vykonávajúceho asistovaný styk.

II. Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do 30.08.2019.

odôvodnenie:

Obsah napadnutého rozhodnutia

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že: „Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení: I. Mení výrok II. rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 21CoP/20/2018-2337 zo dňa 07.02.2019 a to v časti určenia asistovaného styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou P. V. v každom párnom kalendárnom týždni v piatok od 13,00 hod. do 18,00 hod. za asistencie psychológa občianskeho združenia Úsmev ako dar, Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava, registrovaného MV SR, VVS/1-900-90-374, na miestach určených týmto združením, pričom tento spôsob styku bude prebiehať do 30.08.2019. V prípade vážnych dôvodov, pre ktoré by

sa styk realizovať nemohol, sú rodičia maloletej povinní minimálne 24 hodín pred realizáciou styku oznámiť okolnosti, ktoré bránia realizácii styku, subjektu, u ktorého sa styk má vykonať. Matka je povinná maloleté dieťa riadne pripravené v určený čas odovzdať určenému asistentovi združenia v mieste týmto asistentom určenom. II. Neodkladné opatrenie bude trvať do 30.08.2019“.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) výrokom II. rozsudku č. k. 21CoP/20/2018-2337 zo dňa 07.02.2019 (ďalej len „rozsudok“) okrem iného vyslovil, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou P. V. v každom párnom kalendárnom týždni v piatok od 13,00 hod. do 18,00 hod. za asistencie psychológa občianskeho združenia Poradenské centrum Nádej so sídlom Mokrohajská 3, Bratislava, akreditovaného krízového strediska MPSVaR na vykonávanie vybraných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zák. č.305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane a kuratele v priestoroch tohto združenia na miestach určených týmto združením, vždy za asistencie určeného psychológa s tým, že týmto spôsobom bude otec oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou do 30.08.2019. Súd o mieste asistovaného styku rozhodol po opakovaných žiadostiach súdu adresovaných ÚPSVaR Bratislava 1 o zistenie, ktoré organizácie na území mesta A. poskytujú asistenciu pri styku rodičov s maloletými a za akých podmienok. Súdu zo strany ÚPSVaR Bratislava 1 bolo dňa 26.03.2018 oznámené, že asistovaný styk s dieťaťom vykonáva občianske združenie Poradenské centrum Nádej Bratislava (žiadne ďalšie alternatívy uvedené zo strany ÚPSVaR Bratislava 1 neboli), ale len počas pracovných dní. Dňa 12.03.2019 bolo súdu odvolaciemu doručené podanie občianskeho združenia Poradenské centrum Nádej, Bratislava označené ako námietka voči uzneseniu. Z jeho obsahu je zrejmé, že organizácia nebude vykonávať súdom určené stretnutia, pretože nemá personálne ani časové kapacity na vykonávanie styku. Dňa 15.03.2019 odvolací súd odstúpil predmetné podanie súdu na ďalší procesný postup.

3. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka, ktorá v podanom odvolaní uviedla, že v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že napadnuté uznesenie bolo doručované výlučne advokátovi, ktorý matku zastupoval v pôvodnom konaní. Uvedené konanie bolo právoplatne ukončené. Uznesenie trpí ďalšou vadou spočívajúcou v nedôslednosti súdu prvej inštancie a to, že na asistenciu styku otca s maloletou súd určil neexistujúci subjekt, označil ako Občianske združenie Úsmev ako dar, Občianske združenie spoločnosť priateľov detí z detských domov Úsmev ako dar, ktorý mal súd na mysli nie je akreditovaným subjektom na vykonávanie rozsudkov na asistovaný styk jedného rodiča s maloletým dieťaťom, ale len na vykonávanie výchovných opatrení, čo je z právneho hľadiska rozdiel. Ďalej súd prvej inštancie poukazuje na to, že je daná nevyhnutná potreba bezodkladne upraviť pomery v zmysle § 3, § 124 C.s.p. Podľa názoru odvolateľa mal súd začať nové konanie o nariadení neodkladného opatrenie, keďže pôvodné konanie už bolo právoplatne ukončené. Mal postupovať tak, že maloletému dieťaťu mal ustanoviť procesného opatrovníka, postupoval tak v rozpore a postupoval ako keby vydával opravné uznesenie. Ďalej poukazuje na to, že v zmysle § 121 Civilného mimosporového poriadku sa môžu rozsudky zmeniť len ak sa menia pomery na strane rodičov alebo dieťaťa, v takomto prípade môže súd začať nové konanie s ustanovením opatrovníka pre maloletého a postupovať riadne v zmysle C.s.p. Zmena pomerov môže zahrnúť pomery na strane rodičov, na strane dieťaťa a jeho potrieb, musí ísť o podstatnú zmenu. Domnieva sa, že zaslaním oznámenia z Poradenského centra Nádej o.z. zo dňa 06.03.2019 nedošlo k zmene pomerov na strane účastníkov konania po vydaní meritórneho rozhodnutia a súd teda nemohol ani v novom, riadnom konaní vo veci samej zmeniť rozhodnutie odvolacieho súdu. Snaží sa zmeniť rozsudok odvolacieho súdu, čo je v rozpore s ust. § 120 Civilného sporového poriadku. Zastáva názor, že v zmysle § 324 C.s.p. nebola preukázaná opodstatnenosť pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko žiadnemu účastníkovi nehrozí žiadna bezprostredná ujma, ani škody, ani zmena právnej pozície. Okresný súd zmenil nielen miesto styku otca, ale aj zmenu formy styku, pretože napriek tomu, že Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí zo dňa 07.02.2019 sp.zn. 21CoP/20/2018 uviedol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou v priestoroch tohto združenia, Okresný súd Svidník vo svojom rozhodnutí hovorí o zmene stretávania sa a to nielen v priestoroch združenia, ale navyše na miestach určených týmto združením, zmenil matke určenú povinnosť tak, že maloleté dieťa nemá odovzdať len v mieste sídla občianskeho združenia, ale na akomkoľvek mieste určenom asistentom tohto združenia, čo považuje za podstatný rozdiel. Okresný súd nevzal do úvahy aktuálnu správu Poradenského centra Nádej, ktoré v sebe obsahuje informáciu, že stretávanie dieťaťa s otcom nemôže prebiehať tak, že matka dieťa donesie do úplne cudzieho prostredia, nechá ho tam 5 hodín s otcom, ktorého predtým dlhší čas nevidelo. Tým by sa mohlo dieťa vystaviť absolútne traumatizujúcej situácii. Navrhla zrušiť napadnuté uznesenia a vrátiť na ďalšie konanie alebo konanie o nariadení neodkladného opatrenia zastaviť.

4. K podanému odvolaniu matky podal vyjadrenie otec, ktorý uviedol, že odvolanie matky je bez akýchkoľvek racionálnych argumentov a je len potvrdením toho, že matka nemá skutočný záujem na tom, aby došlo k obnove vzťahov maloletej a jej otca prostredníctvom asistovaných stretnutí tak ako to nariadil odvolací súd. Matka vie, že otec má participovať v živote maloletej, jeho miesto je nenahraditeľné, argumentácia matky od začiatku konania je založená na vymyslených, nedoložených a pravidelne inovovaných verziách o tom kto porušuje práva maloletej. Kládne si otázku, aký je súčasný dôvod odmietavého postoja k otcovi, keďže sa jej psychický stav od posledného pojednávania 31.08.2017 zlepšil, aký je dôvod nerešpektovania súdneho rozhodnutia zo strany matky, ak sa maloletá so svojim otcom stretne za účasti nestrannej a odborne vyškolenej osoby, teda psychológa, ktorý dohliada na to, aby pri stretnutí nedošlo k traumatizácii dieťaťa, čím odvolací súd sledoval najlepší záujem dieťaťa. Matka nemá záujem na to, aby sa zlepšila komunikácia a obnova vzťahu medzi otcom prostredníctvom asistovaných stretnutí.

Hodnotenie odvolacieho súdu

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C.s.p.“) preskúmal uznesenie v jeho napadnutých výrokoch podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario a zistil, že odvolanie matky je dôvodné v časti.

6. Odvolací súd nesúhlasí s odvolateľkou, že v danej veci neboli splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie posúdil správne existenciu predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Charakteristickým znakom každého neodkladného opatrenia, teda nariadeného pred začatím, v priebehu konania alebo po jeho skončení je jeho potrebnosť. Osvedčenie potrebnosti nariadenia neodkladného opatrenia vždy zabezpečuje ochranu porušeného alebo ohrozeného práva účastníka konania.

7. Neodkladné opatrenie je možné aj v prípadoch, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti nariadiť za predpokladu, že pomery maloletých detí je nevyhnutné upraviť a to bezodkladne. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

8. Odvolateľka v podanom odvolaní namieta procesné pochybenie súdu vo viacerých smeroch. V prvom rade poukazuje na to, že súd prvej inštancie použil nesprávny postup, pokiaľ sa rozhodol nariadiť neodkladné opatrenie bez toho, aby z úradnej povinnosti začal konanie o nariadení neodkladného opatrenia o úprave práv a povinnosti k maloletému dieťaťu, keďže pôvodné konanie vo veci samej bolo už právoplatne skončené. S touto námietkou a tvrdeniami odvolateľky odvolací súd nesúhlasí.

9. Podľa ust. § 324 ods. 1 C.s.p., je možné nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení. Vychádzajúc práve z citovaného zákonného ustanovenia zákonodarca upravil možnosť využitia neodkladného opatrenia podľa okolností pred začatím konania, počas konania, ale aj po jeho skončení. Zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie tejto formy procesného zabezpečenia a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Odvolací súd zastáva názoru, že za situácie, ak sa zákonodarca rozhodol zákonne upraviť možnosť súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj po jeho skončení za splnenia zákonom predpokladaných dôvodov, je možné tento inštitút použiť bez začatia konania, pretože súd je oprávnený po skončení konania nariadiť neodkladné opatrenie. Účelom takéhoto neodkladného opatrenia je, aby súd využil zjednodušený a zrýchlený procesný postup pri rozhodovaní o jeho nariadení. Práve výnimočnosť tohto procesného inštitútu umožňuje použiť ho aj po skončení konania ako je tomu v prejednávanej veci.

Civilný sporový poriadok pripúšťa nariadenie neodkladného opatrenia aj po právoplatnom skončení konania. Dôvodnosť takéhoto návrhu je podmienená splnením podmienok rovnako ako v prípade neodkladného opatrenia, ktoré sa nariadi pred alebo počas konania. V prejednávanej veci bola splnená podmienka vecnej súvislosti nariadeného neodkladného opatrenia s pôvodným predmetom rozsúdeného sporu. Správny bol procesný postup súdu prvej inštancie, ak sa rozhodol využiť inštitút samotného neodkladného opatrenia po skončení konania pre potrebu poskytnúť zvýšenú ochranu právam maloletej.

10. K námietke odvolateľky k porušeniu oprávnených záujmov a práv mal.P. V. tvrdiac, že nebol jej ustanovený po právoplatnom ukončení konania opatrovník a teda boli hrubo porušené jej práva, s týmto názorom nie je možné rovnako súhlasiť. Z tvrdenia matky o porušení práv v záujme maloletej a o porušení práv maloletej nevyplyvajú žiadne ďalšie konkrétne tvrdenia, ktoré by preukazovali porušenie jej práv. Neodkladné opatrenie bolo nariadené súdom práve v záujme maloletej z dôvodu, aby mohol prebiehať styk, ktorý má sa realizovať počas určitého stanoveného obdobia nariadeného podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21CoP/20/2018. Potreba nového ustanovenia kolízneho opatrovníka pre maloletú nevystala, pretože nie je zrejme žiadna kolízia záujmov dieťaťa s rodičmi, navyše ak súd prvej inštancie konal s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove, ktorý bol ustanovený ako kolízny opatrovník v skončenom konaní. Práve na výnimočnosť inštitútu neodkladného opatrenia po skončení právoplatného konania možno mať za to, že jeho postup bol správny, ak konal s týmto kolízny opatrovníkom ustanoveným v konaní, ktoré je právoplatne skončené.

11. Život prináša rozmanité situácie, čoho dôkazom je aj prejednávaná vec, kedy nastala potreba veľmi pružne a rýchlo ochrániť záujem maloletej na tom, aby sa začala revitalizácia vzťahu s otcom, právo otca na to, aby mu bolo v čo najrýchlejšom možnom čase poskytnuté právo stretávať sa s maloletou dcérou. Vzhľadom na okolnosť, že pôvodne určený subjekt a to Poradenské centrum Nádej, a.s. nemal časové kapacity a v dôsledku toho aj priestorové na vykonávanie tohto styku, bolo vo výsostnom záujme maloletého dieťaťa, aby došlo k zmene miesta subjektu za pomoci ktorého sa takáto forma už zvoleného styku otca s maloletou bude realizovať.

12. Odvolací súd dáva do pozornosti, že ust. § 361 CMP je sledovaná zvýšená protektívna funkcia mimosporových konaní a umožňuje súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúci záujem štátu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Najdôležitejším princípom mimosporového konania je princíp ochrany verejného záujmu. V danej veci je odvolací súd presvedčený o tom, že postup súdu prvej inštancie, ktorý sa rozhodol využiť formu neodkladného opatrenia po skončení konania, ktorým sa upravuje zmena miesta styku je potrebné považovať za naplnenie tohto základného princípu. V zmysle článku 1 CMP je ochrana verejného záujmu práv garantovaná zákonom, východiskovým princípom, ktorý platí v režime mimosporových konaní. S prihliadnutím na zistené okolnosti možno mať za to, že zásah súdu vo forme nariadeného neodkladného opatrenia je legitímnym procesným ustanovením, ktorý je možné použiť v režime tohto mimosporového konania.

13. Nesúhlasí odvolací súd rovnako s námietkou matky, že nie je prípustné zmeniť právoplatný rozsudok o výkone rodičovských práv a povinností s poukazom na ust. § 121 Civilného mimosporového poriadku. Odvolací súd zastáva názor, že bez akýchkoľvek pochybností je inštitút neodkladného opatrenia v mimosporových konaniach určený na jeho použitie v prípadoch, ak je potrebné, aby vo veciach starostlivosti o maloleté deti maloletému dieťaťu bolo potrebné urýchlene poskytnúť ochranu porušenému právu v každých okolnostiach a za každej situácie.

14. Matka tiež namieta okolnosť, že určený subjekt nemá akreditáciu na vykonávanie asistovaného styku. Vychádzajúc z obsahu získaných akreditácií predmetného občianskeho združenia, je zrejme, že je oprávneným subjektom na poskytnutie pomoci rodičom a maloletým deťom pri zabezpečení formy styku rodič, dieťa za prítomnosti inej osoby. Odvolací súd podotýka, že matka podáva odvolanie proti tomuto uzneseniu, napriek tomu z následných podaní, ktoré sa nachádzajú v súdnom spise, napríklad na čl. 2470, vyplýva, že akceptuje otázku úpravy tohto styku, kontaktuje sa s pracovníkmi subjektu, pričom sa vzájomne dohodli na postupe a vzájomných stretnutiach, matka sa zúčastnila v tomto subjekte úvodného stretnutia a pohovoru so sociálnou pracovníčkou a má záujem, aby sa styk realizoval.

15. Odvolací súd súhlasí čiastočne s tvrdeniami odvolateľky, že nariadeným neodkladným opatrením došlo k úprave miesta odovzdávania maloletej matkou oproti miestu určenému vo výroku II. rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 21CoP/20/2018-2337 zo dňa 07.02.2019. Vychádzajúc z výroku II. rozsudku je matka povinná maloleté dieťa odovzdať určenému asistentovi občianskeho združenia v mieste sídla združenia. Z uvedeného dôvodu pristúpil odvolací súd k zmene napadnutého uznesenia vo vzťahu k miestu odovzdávania maloletej matkou, rovnako tak k úplnému označeniu subjektu, v ktorom má styk otca s maloletou dcérou prebiehať, v dôsledku námietok matky.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil postupom podľa § 388 CSP, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).